

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/465 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE
(2020. március 30.)

az olaszországi Emilia Romagna, Veneto, Trentino Alto-Adige, Lombardia, Piemonte és Friuli Venezia Giulia régiókban a gyümölcs- és zöldségágazat termelői szervezetei számára az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys*) által a termésben okozott károokra tekintettel nyújtott támogatásra irányuló sürgősségi intézkedésekről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 221. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys*, a továbbiakban: poloska) Ázsiából származó rovar, amelyet nemzetközi kereskedelem útján véletlenül hoztak be az Unióba, különösen Olaszország északi régióiba, nevezetesen Emilia Romagna, Veneto, Trentino Alto-Adige, Lombardia, Piemonte és Friuli Venezia Giulia régiókba (a továbbiakban: érintett régiók).
- (2) 2019-ben a poloskák súlyosan károsították a gyümölcs- és zöldségtermést az érintett régiókban, megfertőzve a körtét, az őszibarackot és a nektarint, az almát, a kivit, a cseresznyét és a kajszibarackot. A gyümölcsöket és zöldségeket ért kár miatt a gyümölcsök és zöldségek sem fogyasztás, sem feldolgozás céljára nem használhatók fel. Az érintett régiók gyümölcs- és zöldségtermesztőinek a poloskák által okozott veszteség a becslések szerint csak 2019-ben elérte az 500 millió EUR-t. A 2019-es évben az érintett régiókban számos termelői szervezet veszítette el a gyümölcs- és zöldségtermés nagy részét, vagy akár teljes egészét a poloskák miatt.
- (3) Az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ értelmében a poloska jelenleg nem felel meg az uniós zárlati károsítóra vonatkozó kritériumoknak, és uniós szinten nem lehet a felszámolására irányuló intézkedéseket hozni. Ezért ebben a szakaszban az olasz hatóságok nem hozhatnak megfelelő növényegészségügyi védekező intézkedéseket.
- (4) Emellett jelenleg csak korlátozott növényvédelmi eszközök állnak rendelkezésre a poloska hatékony megfékezésére. A szamurájdarazsakat (*Trissolcus japonicus* és *Trissolcus mitsukurii*), amely rovarok a poloskák természetes ellenségei, csak nemrégiben engedélyezték Olaszországban a biológiai védekezés alternatív eszközeiként, és jelenleg még nem egyértelmű, hogy a poloskák elleni védekezés e biológiai módszere hatékony-e.

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

- (5) Az érintett régiókban a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek a terményeik károsodásának elkerülése érdekében megelőző intézkedéseket hajtottak végre (pl.: rovarölő hálókat és csapdákat telepítettek). Az erőfeszítések ellenére az említett termelői szervezeteknél ezzel egyidejűleg magas költségek merültek fel a megelőző intézkedések és a termelés kiesések miatt, ami jelentős negatív hatást gyakorolt a forgalmazott termékek értékére. Ez hatással van a termelői szervezetek pénzügyi stabilitására és azon képességükre, hogy a következő években operatív programokat hajtsanak végre, valamint, hogy intézkedéseket és fellépéseket vezessenek be a kártevőfertőzések ellen. Emellett a forgalmazott termékek értékének csökkenése akadályozza a termelői szervezeteket abban, hogy uniós pénzügyi támogatásban részesüljenek a gyümölcs- és zöldségágazatban. Ezenkívül a forgalmazott termékek értékének csökkenése az érintett régiókban a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek elismerésének elvesztéséhez vezethet, amennyiben a forgalmazott termékek értéke a törvényben meghatározott minimális küszöbérték alá csökken.
- (6) Az 1308/2013/EU rendelet 221. cikke értelmében egyedi problémának minősül az érintett régiókban a gyümölcs- és zöldségtermésben okozott kárból eredő helyzet bonyolultsága, az érintett régiókban a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek jelentős bevételkiesése és pénzügyi instabilitása, valamint az, hogy a termelői szervezetek nem képesek hatékonyan folytatni operatív programjaik végrehajtását. Ez a konkrét probléma nem kezelhető az említett rendelet 219. vagy 220. cikke alapján hozott intézkedésekkel, mivel nem kapcsolódik már kialakult piaci zavarhoz vagy piaci zavar kialakulásának konkrét veszélyéhez. Nem kapcsolódik továbbá állatbetegségek, illetve közegészségügyi, állat- vagy növényegészségügyi veszélyekből eredő fogyasztói bizalomvesztés ellen fellépő intézkedésekhez sem.
- (7) Ezért az érintett régiókban felmerülő egyedi probléma megoldása érdekében a kölcsönös kockázatkezelési alapokhoz való hozzáférés javítását és az érintett régiókban működő termelői szervezeteknek nyújtott uniós pénzügyi támogatás felső határainak emelését célzó sürgősségi intézkedésekre van szükség. Ezek az intézkedések biztosítani fogják a pénzügyi stabilitást, valamint növelni fogják az érintett régiókban a termelői szervezetek rezilienciáját és arra irányuló képességét, hogy megbirkózzanak a poloskák által okozott károkkal, és e tekintetben további válságmegelőzési és -kezelési intézkedéseket hajtsanak végre.
- (8) A kölcsönös kockázatkezelési alapoknak az érintett régiók termelői szervezetei által válságmegelőzési és -kezelési intézkedésként történő felhasználása a gyümölcs- és zöldségtermésben okozott károk és a bevételkiesés enyhítésének eszköze. Ezért az érintett régiókban javítani kell a zöldségágazatban működő termelői szervezetek hozzáférését a kölcsönös kockázatkezelési alapokhoz. Az uniós pénzügyi támogatás jelenleg csak a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásával kapcsolatos adminisztratív költségeket, valamint a kölcsönös kockázatkezelési alapok azon termelő tagoknak fizetett ellentételezést követően történő feltöltését fedezi, akiknek a kedvezőtlen piaci feltételek következtében jelentős mértékben visszaesett a jövedelme. Az érintett régiókban a poloskák által okozott kár kezelése érdekében az uniós pénzügyi támogatásnak a kölcsönös kockázatkezelési alap indulótőkéjét is fedeznie kell. A kölcsönös kockázatkezelési alap indulótőkéjéhez nyújtott uniós pénzügyi támogatást azonban a termelő tagoknak a poloska által okozott kárból adódó jövedelemkiesése ellentételezésére kell fordítani.
- (9) Az 1308/2013/EU rendelet 34. cikkének (2) bekezdésével összhangban az érintett régiókban a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek operatív programjaiban a válságmegelőzési és -kezelési intézkedésekre szánt uniós pénzügyi támogatás 4,6 %-os felső határát a forgalmazott termékek értékének 0,4 %-ával, a forgalmazott termékek értékének 5 %-ára kell növelni a termelői szervezetek kölcsönös kockázatkezelési alapokhoz és egyéb válságmegelőzési és -kezelési intézkedésekhez való hozzáféréseinek javítása, valamint pénzügyi stabilitásának fokozása érdekében. Mivel a termelői szervezetek társulásait nem érinti a konkrét probléma, nem szükséges növelni az 1308/2013/EU rendelet 34. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésében meghatározott felső határt.

- (10) A 4,6 %-os felső határ 0,4 %-os megemlése következtében a válságmegelőzési és válságmegelőzési intézkedésekhez nyújtott uniós pénzügyi támogatás felső határának az 1308/2013/EU rendelet 34. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében meghatározott jelenlegi 0,5 %-os érték helyett az említett termelői szervezetek által forgalmazott termékek értékének 0,9 %-ára kell emelkednie. A forgalmazott termékek értékének említett további 0,4 %-át a poloskák megfékezésére szolgáló intézkedésekhez kell felhasználni. Ez szükséges az érintett régiókban a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek pénzügyi stabilitásának megerősítéséhez, ellenálló képességük növeléséhez és a jóváhagyott operatív programoknak a következő években történő végrehajtására irányuló képességük javításához.
- (11) Tekintettel az érintett régiókban a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek pénzügyi instabilitására, valamint arra, hogy további intézkedéseket kell végrehajtani a poloskák megfékezése érdekében, az uniós pénzügyi támogatásnak az 1308/2013/EU rendelet 34. cikkének (1) bekezdésében említett 50 %-os korlátját 60 %-ra kell emelni az érintett régiókban a poloskák megfékezésére irányuló operatív programok valamennyi intézkedése esetében.
- (12) Tekintettel az operatív programok naptári évek szerinti végrehajtására, valamint arra, hogy a forgalmazott termékek értékének az uniós pénzügyi támogatás összegét meghatározó kiszámítása az előző naptári éven alapul, e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon kell hatályba lépnie.
- (13) Helyénvaló úgy rendelkezni, hogy ez a rendelet 2020. január 1-től legyen alkalmazandó. Erre azért van szükség, mert a sürgősségi intézkedések a gyümölcs- és zöldségtermésben a poloskák által okozott kár által érintett termelői szervezeteknek nyújtott uniós pénzügyi támogatás szintjére és hatályára vonatkoznak. Ezeknek a termelői szervezeteknek 2020 januárjától meg kell kezdeniük ezen intézkedések alkalmazását operatív programjaikban annak érdekében, hogy sürgősen kezelni tudják a gyümölcs- és zöldségtermésben okozott károkat, és már 2020-ban biztosítani tudják operatív programjaik folytonosságát, gazdasági stabilitásukat és életképességüket.
- (14) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a mezőgazdasági piacok és közös szervezésével és a kertészeti termékekkel foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Hatály

Ez a rendelet azokra az elismert termelői szervezetekre vonatkozik, amelyek Emilia Romagna, Veneto, Trentino Alto-Adige, Lombardia, Piemonte és Friuli Venezia Giulia olaszországi régiókban működnek, és amelyek gyümölcs- és zöldségtermelését 2019-ben befolyásolta az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys*) megjelenése.

2. cikk

Sürgősségi intézkedések az érintett régiókban működő termelői szervezetek egyedi problémájának megoldására

- (1) Az 1308/2013/EU rendelet 33. cikke (3) bekezdésének d) pontjában említett, kölcsönös kockázatkezelési alapokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatásnak a kölcsönös kockázatkezelési alapok indulótőkéjéhez nyújtott támogatást is fedeznie kell. A támogatást a termelő tagok azon bevételkiesésének ellentételezésére kell fordítani, amely az 1. cikkben említett régiókban az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys*) által a gyümölcs- és zöldségtermelésben okozott károk miatt merült fel.
- (2) Az 1308/2013/EU rendelet 34. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett, a forgalmazott termékek értékének 4,6 %-ában megállapított felső határt 0,4 %-kal meg kell emelni, és a további 0,4 %-nak megfelelő összeget az 1. cikkben említett régiókban az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys*) által okozott károk kezelését célzó válságmegelőzési és -kezelési intézkedésekre kell felhasználni.
- (3) A termelői szervezetek kérésére az 1308/2013/EU rendelet 34. cikkének (1) bekezdésében említett uniós pénzügyi támogatás 50 %-os felső határát 60 %-ra kell emelni az 1. cikkben említett régiókban működő termelői szervezetek operatív programjainak részét képező, az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys*) felszámolására irányuló intézkedések esetében.

*3. cikk***Hatálybalépés és az alkalmazás kezdőnapja**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2020. január 1-től 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. március 30-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN
